

แนวทางการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0
ของโรงเรียนวัดจ้อเจรีญสุขุมวาท

**The Guidelines for Thai Language Curriculum Administration
and Management for Thailand Education 4.0 of
Wat Cho Charoen Sukhumwat School**

วันที่รับบทความ: 25 ก.ค. 64

วันที่แก้ไขบทความ: 21 ก.พ. 65

วันที่ตอบรับ: 26 ก.พ. 65

พระภัทรภณ ภัทรญาโณ (คบทองหลาง)¹

Phra Phattharaphon Phattarayoan (Khobthonglang)¹

สมเกียรติ ตุ่นแก้ว²

Somkiet Tunkaew²

ประเวศ เวชชะ³

Prawet Wetcha³

---

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2563)

¹ Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (2020).

² อาจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

² Lecturer in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Advisor)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

³ Assistan Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Co Advisor)

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของ โรงเรียนวัดจ้อเจี๊ยงสุขุมวาท มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางในการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของ โรงเรียนวัดจ้อเจี๊ยงสุขุมวาท กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด ได้แก่ ผู้บริหาร 2 คน ครูผู้สอน 7 คน นักเรียน 10 คน ชุมชน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 5 คน ผู้ใหญ่บ้าน 2 คน ทั้งหมด 31 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบสอบถาม คู่มือการระดมสมองและการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงบรรยาย ผลการศึกษาพบว่า

แนวทางการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของ โรงเรียนวัดจ้อเจี๊ยงสุขุมวาท ที่มุ่งหวังขับเคลื่อนให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาไทย ด้านการอ่าน การเขียน การฟัง ดู ฟุค หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เพื่อผลิตนวัตกรรมทางภาษาไทย สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริงได้อย่างมีความสุขและดำรงรักษาไว้ ในฐานะวัฒนธรรมของชาติไทย มีการกำหนดแผนงาน โครงการการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และประเด็นยุทธศาสตร์ ในการกำหนดแผนงาน โครงการ เพื่อขับเคลื่อนการบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของ โรงเรียนวัดจ้อเจี๊ยงสุขุมวาท คือ 1) โครงการพัฒนาศักยภาพและทักษะของผู้เรียน วิชาภาษาไทย ในยุค 4.0 2) โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ O-NET 3) โครงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุค 4.0 และ 4) โครงการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาสู่การพัฒนาแบบมืออาชีพ

คำสำคัญ : การบริหาร การจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

Abstract

The aim of this study was to develop the guidelines for Thai language curriculum administration and management for Thailand Education 4.0 of Wat Cho Charoen Sukhumwat School. There were 31 informants that included 2 school administrators, 7 teachers, 10 students, 5 community members, 5 School committee, 2 village chiefs. The research instruments were questionnaire, brainstorming handbook, and focus-group discussion. The data was analyzed for mean and standard deviation while content analysis was employed to develop the narrative summary. The results showed that:

The strategies for Thai language curriculum administration and management for Thailand Education 4.0 of Wat Cho Charoen Sukhumwat School aimed to uplift Thai language competence and skills of learners regarding reading, writing, listening, speaking on Thai literature and literary works by using creative technology to develop innovation for teaching Thai language, able to apply language skills for use in daily life happily, and maintain Thai cultural identity. The results revealed that stakeholders expressed their ideas in determining curriculum administration plan which consisted of vision, mission, goals and strategic issues in designing project plans in order to mobilize Thai language curriculum administration for Thailand Education 4.0 of Wat Cho Charoen Sukhumwat School which involved: (1) Project developing potentials and skills of Thai language learners in Education 4.0 (2) Project empowering national learning achievement (O-NET) (3) Project revising curriculum and learning management in Education 4.0 and (4) Project developing professionalism for teachers and personnel.

Keywords: Administration, Management, School Curriculum, Thai Language Learning Area, Thailand Education 4.0

บทนำ

สังคมมนุษย์นั้นมึลักษณะเช่นเดียวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติต่าง ๆ คือมีการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ บางสังคมเปลี่ยนแปลงช้าขณะที่บางสังคมเปลี่ยนเร็ว ในอดีตสังคมส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลง อย่างช้าๆ จนเกือบไม่มีอะไรเปลี่ยนอย่างสำคัญในรอบร้อยปี แต่ในระยะประมาณร้อยปีที่แล้ว สังคมจำนวนหนึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างมาก จากสภาพสังคมแบบโบราณกลายเป็นสังคมสมัยใหม่มากขึ้น ที่เห็นชัดเจนคือการเปลี่ยนจากสังคมแบบเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรม จากสังคม แบบชนบทมาเป็นสังคมเมือง รวมถึงระบบการศึกษาที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว

จากการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า งานวิจัยของ ดวงใจ ไชยลังการ (2558 : 91 -94) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้เสนอยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ingtonน้ำร้อน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพครูและผู้บริหารสู่ความเป็นมืออาชีพ ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาสื่อ นวัตกรรม การเรียนรู้ และยุทธศาสตร์ที่ 3 การประกันคุณภาพหลักสูตร ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา งานวิจัยของ กนกนารถ ศรีกุลนะ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศรีดอนมูล พบว่า มีเหตุปัจจัยที่ส่งเสริมและนุ้ครั้งอยู่สองส่วน ได้แก่ เหตุปัจจัยภายในและเหตุปัจจัยภายนอก งานวิจัยของ ศุภวิชญ์ ไชยมงคล (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การบริหารหลักสูตรและจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนผ่านศึกสงเคราะห์ 2 พบว่า มีแนวทางแผนพัฒนาโครงการการบริหารหลักสูตรได้แก่ 1) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) โครงการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4) โครงการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 5) โครงการประกันคุณภาพ

การศึกษา 6) โครงการพัฒนาครูและบุคลากรผู้มืออาชีพ 7) โครงการแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายโรงเรียน 8) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการเรียน
การสอน 9) โครงการนิเทศการสอน และงานวิจัยของ วิทยา จันท์ทนะ (2562 : บทคัดย่อ)
ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์ การบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่ม
สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนสามัคคีพัฒนา
พบว่า เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระ
การเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของโรงเรียนสามัคคีพัฒนา สามารถ แยกออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1)
ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน เตรียมความพร้อมบุคลากรแต่งตั้ง
คณะกรรมการบริหารหลักสูตร จัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมบุคลากรอบรม
พัฒนามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร จัดครูเข้าสอนตรงตามวิชาเอก มีการจัดสรร
งบประมาณในการซื้อสื่อวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ จัดทำแผนงานต่าง ๆ มีการนิเทศ กำกับ
ติดตามอย่างต่อเนื่องสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ครูบุคลากรมีการอบรมพัฒนา
ตัวเองอยู่เสมอ มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำผลการเรียน 2) ปัจจัยอุดหนุน ได้แก่
ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณไม่ตรงกับความต้องการ การใช้สื่ออุปกรณ์ไม่คุ้มค่า บุคลากร
ขาดความรู้ที่เพียงพอในการพัฒนาหลักสูตรขาดการประชุมในกลุ่มสาระ หลังการนิเทศ
ติดตามการใช้หลักสูตรแล้วไม่มีการสร้างระบบการปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม
โดยสภาพปัจจุบันของ โรงเรียนวัดจ้อเจรีญสุขุมวาท ผลคะแนนวิชาภาษาไทย ระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น ของ โรงเรียนวัดจ้อเจรีญสุขุมวาทภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับ พอใช้
ผลคะแนน O - NET นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเทียบกับระดับเทศบาลรวม
มีคุณภาพอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับประเทศ

จากปัญหาและแนวทางในการบริหารและจัดการหลักสูตรสถานศึกษาดังกล่าว
ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระบบการจัดหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย เพื่อศึกษาสภาพการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระ
ภาษาไทย เพื่อศึกษา เหตุปัจจัย ที่มีผลต่อการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อกำหนดภาพอนาคตและแนวทางการบริหารและ

การจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจรีญสุขุมวาท ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อการพัฒนาแนวทางในการบริหารและจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจรีญสุขุมวาท

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ด้านความรู้ ทำให้ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนและแนวทางในการบริหารและจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจรีญสุขุมวาท อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการนำไปใช้ สามารถนำข้อมูลจากงานวิจัยนี้ ไปเป็นแนวทางการสร้างความเข้าใจและกำหนดกรอบในการการบริหารและจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจรีญสุขุมวาท รวมถึงผู้ที่มีความสนใจจะนำไปใช้ในการพัฒนา การบริหารและจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนวัดจ้อเจรีญสุขุมวาท ปีการศึกษา 2560 - 2562 มีดังนี้

1.1 การบริหารและการจัดการหลักสูตรใน 3 ระดับ ได้แก่ การบริหารและการจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา การบริหารและการจัดการหลักสูตรระดับห้องเรียน การบริหารและการจัดการหลักสูตรระดับบทเรียน

1.1.1 คุณภาพผู้เรียน

1.1.2 กระบวนการการบริหารและการบริหารจัดการหลักสูตร

1.2 ด้านแหล่งข้อมูล

1.2.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน
ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนวัดจ้อเจี๋ยสุขุมวาท

1.2.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้แก่ รายงานการ
ประเมินตนเอง (Sar) ของ โรงเรียนวัดจ้อเจี๋ยสุขุมวาท

1.3 ด้านเวลา

ปีการศึกษา 2560 – 2562

2. ศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญใดบ้างที่มีผลต่อการบริหารและการจัดการหลักสูตร
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย
4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจี๋ยสุขุมวาท

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1.1 เหตุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน

2.1.1.1 ปัจจัยที่สนับสนุนคุณภาพผู้เรียน

2.1.1.2 ปัจจัยที่ลดรั้งคุณภาพผู้เรียน

2.1.2 เหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารและการจัดการหลักสูตร

2.1.2.1 ปัจจัยที่สนับสนุนการบริหารและการจัดการหลักสูตร

2.1.2.2 ปัจจัยที่ลดรั้งการบริหารและการจัดการหลักสูตร

2.2 ด้านแหล่งข้อมูล

2.2.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ครู บุคลากรทาง
การศึกษา ผู้ใหญ่บ้านบ้านจ้อเจี๋ยและบ้านจ้งเจี๋ย

2.3 ด้านเวลา ปีการศึกษา 2560 – 2562

3. ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย
4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจี๋ยสุขุมวาท

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาใน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสถานศึกษา ระดับห้องเรียน และระดับบทเรียน

3.1.1 คุณภาพผู้เรียน

3.1.2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

3.2 ด้านแหล่งข้อมูล

3.2.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ผู้บริหาร ครูบุคลากรทางการศึกษา ผู้ใหญ่บ้าน บ้านจอเจริญและบ้านจงเจริญ

3.2.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ งานวิจัย บทความ เอกสารตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0

3.3 ด้านเวลา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2564 – 2566

4. กระบวนการพัฒนาเพื่อหายุทธศาสตร์ในการบริหารและการจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียน

วัดจอเจริญสุขุมวาท ให้มีคุณภาพ

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

4.1.1 การพัฒนายุทธศาสตร์

4.1.2 ยุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4.2 ด้านแหล่งข้อมูล

4.2.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ผู้บริหาร ครูบุคลากรทางการศึกษา ผู้ใหญ่บ้าน บ้านจอเจริญและบ้านจงเจริญ

4.2.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา งานวิจัย บทความ วารสาร เอกสารตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0

4.3 ด้านเวลา

การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการหลักสูตร สถานศึกษา กลุ่มสาระภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2564 ถึงปีการศึกษา 2566

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารและการจัดการหลักสูตร

1. แหล่งข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารและการจัดการหลักสูตร โรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท ได้แก่ ผู้บริหาร 1 คน ครูผู้สอน 7 คน ผู้เรียน 10 คน ชุมชน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 5 คน คน ทั้งหมด 28 คน จากนั้น นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์สรุปเป็นความเรียง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น ของนักเรียน โรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท ปีการศึกษา 2560 - 2562 ได้แก่

2.1.1 แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียน โรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท ปีการศึกษา 2560 - 2562

2.1.2 แบบบันทึกการเปรียบเทียบผลคะแนน O-NET วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียน โรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท ปีการศึกษา 2560 - 2562

2.1.3 แบบบันทึกการเปรียบเทียบผลคะแนน O - NET วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยแยกตามสาระของนักเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท ปีการศึกษา 2560 - 2562

2.2 รายการเครื่องมือแบบสอบถามมี 1 ชุด ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 เครื่องมือแบบสอบถาม

ชุดที่	ฉบับที่	ชื่อเครื่องมือ	ภาคผนวก
1	1 - 6	แบบสอบถาม เรื่องกระบวนการบริหารและการจัดการหลักสูตร	
	1	การวางแผนการใช้หลักสูตร	
	2	การนำหลักสูตรไปใช้	
	3	การสนับสนุนการใช้หลักสูตร	
	4	การนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตร	
	5	การประเมินผลการใช้หลักสูตร	
	6	กระบวนการบริหารและการจัดการหลักสูตร	

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่รายถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจ้อเจิญสุขุมวาท เพื่อขออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนวัดจ้อเจิญสุขุมวาท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 คุณภาพของผู้เรียน

4.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการให้ระดับผลการเรียนหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อให้ระดับผลคะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ใช้ตัวเลข แสดงระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 52) ดังนี้

ได้คะแนนตั้งแต่ 80 คะแนน ขึ้นไป หมายถึง ผลคะแนนดีเยี่ยม

ได้คะแนน 75- 79 คะแนน หมายถึง ผลคะแนนดีมาก

ได้คะแนน 70-74 คะแนน หมายถึง ผลคะแนนดี

ได้คะแนน 65-69 คะแนน หมายถึง ผลคะแนนค่อนข้างดี

ได้คะแนน 60-64 คะแนน หมายถึง ผลคะแนนน่าพอใจ

ได้คะแนน 55-59 คะแนน หมายถึง ผลคะแนนพอใช้

ได้คะแนน 50-54 คะแนน หมายถึง ผลคะแนนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่

กำหนด

ได้คะแนนต่ำกว่า 50 คะแนน หมายถึง ผลคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

4.2 หลักการบริหารและการจัดการหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามโดยใช้ Microsoft Excel เพื่อสรุป หาค่า ร้อยละจากแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์และแปรผลข้อมูลตามระดับคุณภาพ การปฏิบัติ 5 ระดับ (Likert's Rating Scale) ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในคุณภาพระดับดีเยี่ยม

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในคุณภาพระดับดีมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในคุณภาพระดับดี

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในคุณภาพระดับพอใช้

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในคุณภาพระดับควรปรับปรุง

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสภาพการบริหารหลักสูตรที่สอดคล้องกับ การศึกษาไทย 4.0 ของ โรงเรียนวัดจ้อเจรีญสุขุมวาท เกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย จะทำการแปลความหมายข้อมูลโดยหา

ค่า คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำ บรรยายและแปลความหมาย จากค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลข้อมูล โดยใช้เกณฑ์มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) สำหรับพิจารณาในการแปลความหมาย ข้อมูล ดังนี้ (สิน พันธุ์พินิจ, 2547 : 180) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในคุณภาพระดับดีเยี่ยม
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในคุณภาพระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในคุณภาพระดับดี
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในคุณภาพระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในคุณภาพระดับ ควร

ปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตร

1. แหล่งข้อมูล ปฐมภูมิ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนวัดจ้อเจริญสุขุมวาท จำนวน 1 คน และครู จำนวน 7 คน ผู้ใหญ่บ้าน บ้านจ้อเจริญ จำนวน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน บ้านจ้อเจริญ จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนบ้านจ้อเจริญ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 11 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ คือ การระดมสมอง (Brain Storming) เกี่ยวกับเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจริญสุขุมวาท ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ และสรุปแบบสอบถามและแบบสำรวจจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 นำมาใช้เป็นข้อมูลในการระดมสมอง โดยมีประเด็นการระดมสมอง คือ เหตุปัจจัยสำคัญ ทั้งภายในและภายนอกด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอบหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายถึงผู้อำนวยการโรงเรียน วัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท เพื่อขออนุญาตระดมสมอง (Brain Storming) บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ของโรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท

3.2 ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือการระดมสมอง (Brain Storming) ในวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2564 เริ่มเวลา 8.30 - 9.30 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท รวมเวลา 1 ชั่วโมง มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกับ ผู้บริหารโรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท จำนวน 1 คน และครู จำนวน 7 คน ผู้ใหญ่บ้านบ้านจ้อเจ็ญ จำนวน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน บ้านจ้อเจ็ญ จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนบ้านจ้อเจ็ญ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 11 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้อจากการระดมสมอง (Brain Storming) มาทำการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ และการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงเหตุและผล (Cause and Effect) และสรุปเนื้อหาเชิงบรรยาย (Content Analysis) เกี่ยวกับเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการสนับสนุนหรือลดรั้งคุณภาพของผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ ทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรที่สอดคล้องกับการศึกษา ไทย 4.0

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ คือ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารจัดการหลักสูตร กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท มีรายละเอียดดังนี้

1.1 การสร้างเครื่องมือ - การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1.1.1 ศึกษาแนวคิด เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และศึกษาความรู้ในเรื่องระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อหาแนวทางในการบริหารและการจัดการหลักสูตรตามองค์ประกอบของการ

พัฒนาแนวทางการบริหารและการจัดการ หลักสูตร ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนด พันธกิจ การกำหนดจุดหมาย การกำหนดประเด็น ยุทธศาสตร์ การกำหนดแผนงานโครงการ

1.1.2 ศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสรุปวิเคราะห์แบบสอบถามใน ขั้นตอนที่ 1 และศึกษาข้อมูลจากแผนภูมิเชิงเหตุและผลในขั้นตอนที่ 2 มาใช้ในการสร้าง คำถามในการสนทนากลุ่ม เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารและการจัดการหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้อง กับการศึกษาไทย 4.0 ของ โรงเรียนวัดจ้อเจริญ สุขุมวาท

1.1.3 สร้างคำถามในแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แล้วนำคำถามใน แบบบันทึกการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ เพื่อรับ ข้อเสนอแนะ และปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะ

2. แหล่งข้อมูล ปฐมภูมิ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนวัดจ้อเจริญสุขุมวาท จำนวน 1 คน และครู จำนวน 7 คน ผู้ใหญ่บ้านบ้านจ้อเจริญ จำนวน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน บ้านจ้อเจริญ จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนบ้านจ้อเจริญ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 11 คน

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ถึง ผู้บริหาร โรงเรียนวัดจ้อเจริญสุขุมวาท เพื่อขออนุญาตสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

3.2 ผู้ศึกษาติดต่อผู้ให้สนทนากลุ่ม ในวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2564 เริ่มเวลา 09.30 – 10.30 น. ณ ห้องประชุม โรงเรียนวัดจ้อเจริญสุขุมวาท รวมเวลา 1 ชั่วโมง

3.3 การดำเนินการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

3.3.1 แนะนำตนเอง ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator/Facilitator) และ ผู้จดบันทึก การสนทนา (Note Taker/Recorder)

3.3.1.1 หน้าที่ของผู้ดำเนินการสนทนา สร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่ม ขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและยินยอมให้มีการบันทึกข้อมูล ควบคุมประเด็นและจังหวะของการสนทนา ให้ผู้สนทนาแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

3.3.1.2 หน้าที่ของผู้จัดบันทึกการสนทนา วาดแผนผังการนั่งของผู้เข้าร่วม สนทนากลุ่มทุกคน พร้อมมีชื่อกำกับไว้เพื่อประโยชน์ในการจัดบันทึกและการสังเกตพฤติกรรม ตั้งใจ ฟังพร้อมจดบันทึกตามความเป็นจริง (ถ้อยคำ ปฏิกริยา) ถอดเทปการสนทนาด้วยตนเอง ไม่รวมสนทนาด้วย

3.3.2 ชี้แจงจุดหมายของการจัดสนทนากลุ่ม วัตถุประสงค์ของการศึกษา มีการจด บันทึกและบันทึกเทป

3.3.3 เริ่มเกริ่นด้วยคำถามที่สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง

3.3.4 เริ่มคำถามในการสนทนา และทิ้งช่วงในการถกประเด็นและโต้แย้งพอสมควร

3.3.5 สร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน ควบคุมการสนทนา ไม่ให้หยุดนิ่ง ไม่ซักถามคนใดคนหนึ่งมากเกินไป

3.3.6 ร่วมกันสรุปเป็นแนวทางในการบริหารหลักสูตรที่สอดคล้องกับการศึกษา ไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจริญสุขุมวาท คือ

ประเด็นที่ 1 ท่านคิดว่าคุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจริญสุขุมวาท ที่มีประสิทธิภาพ ควรเป็นอย่างไร

ประเด็นที่ 2 ท่านคิดว่ากระบวนการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจริญสุขุมวาทที่มี ประสิทธิภาพควรเป็นอย่างไร

3.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มาสรุปผล และวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับการกำหนด สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 นั้น

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) และ สรุปเนื้อหาเชิงบรรยาย แล้วสังเคราะห์นำเสนอเป็นแผนยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ที่มีประสิทธิภาพ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ คือ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับการเสนอแนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ที่มีประสิทธิภาพมีรายละเอียด

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน และครู จำนวน 7 คน ผู้ใหญ่บ้าน บ้านจ่อเจริญ จำนวน 1 คน ผู้ใหญ่บ้านบ้านจ่อเจริญ จำนวน 1 คน ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านจ่อเจริญ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 11 คน

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีดังนี้

3.1 ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ถึงผู้บริหาร โรงเรียนวัดจ่อเจริญสุขุมวาทเพื่อขออนุญาตสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

3.2 ผู้ศึกษาติดต่อผู้ให้สนทนากลุ่ม ในวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2564 เริ่มเวลา 10.30 - 11.30 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดจ่อเจริญสุขุมวาท รวมเวลา 1 ชั่วโมง

3.3 การดำเนินการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

3.3.1 แนะนำตนเอง ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator/Facilitator) และผู้จดบันทึก การสนทนา (Note taker/Recorder)

3.3.1.1 หน้าที่ของผู้ดำเนินการสนทนา สร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่ม ขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและยินยอมให้มี การบันทึกข้อมูล ควบคุมประเด็นและจังหวะของการสนทนา ให้ผู้สนทนาแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

3.3.1.2 หน้าที่ของผู้จัดบันทึกการสนทนา วาดแผนผังการนั่งของผู้เข้าร่วม สนทนากลุ่มทุกคน พร้อมมีชื่อกำกับไว้เพื่อประโยชน์ในการจัดบันทึกและการสังเกตพฤติกรรม ตั้งใจฟัง พร้อมจดบันทึกตามความเป็นจริง (ถ้อยคำ ปฏิกริยา) ถอดเทปการสนทนาด้วยตนเอง ไม่รวมร่วมสนทนา

3.3.2 ชี้แจงจุดหมายของการจัดสนทนากลุ่ม วัตถุประสงค์ของการศึกษา มีการจดบันทึก และบันทึกเทป

3.3.3 เริ่มเกริ่นนำด้วยคำถามที่สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง

3.3.4 เริ่มคำถามในการสนทนาและทิ้งช่วงในการถกประเด็นและโต้แย้งให้

3.3.5 สร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน ควบคุมการ สนทนาไม่ให้หยุดนิ่ง ไม่ซักถามคนใดคนหนึ่งมากเกินไป

3.3.6 ร่วมกันสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาศาสตร์การบริหารหลักสูตรกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียน วัดจ้อเจริญ สุขุมวาท คือ

ประเด็นที่ 1 ท่านคิดว่าวิสัยทัศน์ของการบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจริญ สุขุมวาท ควรเป็นอย่างไร

ประเด็นที่ 2 ท่านคิดว่าพันธกิจของการบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจริญ สุขุมวาท ควรเป็นอย่างไร

ประเด็นที่ 3 เป้าหมายของการบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจริญ สุขุมวาท ควรเป็นอย่างไร

ประเด็นที่ 4 ท่านคิดว่าประเด็นยุทธศาสตร์ในการกำหนดแผนงาน โครงการตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ของการบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระ

การเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้อง กับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจี๋ยสุขุมวาท
ควรมีอะไรบ้าง

3.4 ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
มาสรุปผล และวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับ การศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจี๋ยสุขุมวาท ที่มี
ประสิทธิภาพ โดยผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ และสรุป เนื้อหาเชิงบรรยาย
(Content Analysis) แล้วนำเสนอเป็นแผนงานโครงการ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจี๋ย
สุขุมวาท มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางในการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจี๋ย
สุขุมวาท กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร 2 คน ครูผู้สอน 7 คน ผู้เรียน 10 คน
ชุมชน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 5 คน ผู้ใหญ่บ้าน 2 คน ทั้งหมด 31 คน เครื่องมือที่ใช้
ประกอบด้วย แบบสอบถาม คู่มือการระดมสมอง และการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงบรรยาย
ผลการศึกษาพบว่า

สภาพของการบริหารและการจัดการหลักสูตรของโรงเรียนวัดจ้อเจี๋ยสุขุมวาท
ในภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับดี แนวทางการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจี๋ย
สุขุมวาท ที่มุ่งหวังขับเคลื่อนให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาไทย ด้านการอ่าน
การเขียน การฟัง ดู ฟุด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้เทคโนโลยีอย่าง

สร้างสรรค์เพื่อผลิตนวัตกรรมทางภาษาไทย สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริงได้อย่างมีความสุขและดำรงรักษาไว้ ในฐานะวัฒนธรรมของชาติไทย พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้สนทนากลุ่มในการกำหนดแผนงาน โครงการการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย วิทยุทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และประเด็นยุทธศาสตร์ในการกำหนด แผนงาน โครงการ เพื่อขับเคลื่อนการบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท คือ 1) โครงการพัฒนา ศักยภาพและทักษะของผู้เรียน วิชาภาษาไทย ในยุค 4.0 2) โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับชาติ O-NET 3) โครงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้ในยุค 4.0 และ 4) โครงการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาสู่การพัฒนาแบบ มีอาชีพ

อภิปรายผล

1. สภาพและเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาท

1.1 สภาพคุณภาพของผู้เรียน พบว่า ผลคะแนนวิชาภาษาไทย ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนวัดจ้อเจ็ญสุขุมวาทภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับ พอใช้ ผลคะแนน O - NET นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเทียบกับระดับเทพภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับประเทศ และผลคะแนน O - NET นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเทียบกับระดับเทศ โดยแยกตามสาระ ภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับ ต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจาก ครูมีรูปแบบการสอนที่ไม่สอดคล้องกับการศึกษายุคปัจจุบัน คือไม่เพียงพอ ได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อย เนื่องจากจำนวน นักเรียนมีน้อย ขาดการ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการปรับแผนงานบุคลากรบ่อย ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่อง และนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชนเผ่าใช้ภาษาถิ่นเป็นหลัก ขาดพื้นฐานทางภาษาไทย ซึ่งโดยรวมหมายถึงความรู้พื้นฐานของนักเรียน กระบวนการบริการและการจัดการหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ กนกนารถ ศรีกุลนะ

(2559 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐาน การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศรีคอนมูล ตำบลศรีคอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย กล่าวว่า เหตุปัจจัยที่เป็นปัจจัยที่สนับสนุนและจุดรั้งคุณภาพการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงาน มีการพัฒนาดนเองในการเรียนต่อใน ระดับที่สูงขึ้น แต่จำนวนครูผู้ดูแลเด็กและผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กมีจำนวนไม่เพียงพอ งบประมาณที่มาสสนับสนุนด้านการศึกษา งบประมาณยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เอื้อต่อการจัดการเรียน การสอน จึงเป็นอุปสรรคต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็ก เครื่องมือ/วัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ชุมชนและผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนอุปกรณ์ การศึกษา

1.2 สภาพและเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารและการจัดการ หลักสูตร พบว่า สภาพของการบริหารและจัดการหลักสูตรของโรงเรียนวัดจอยเจริญสุขุมวาท ในภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการนำหลักสูตรไปใช้ มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก การวางแผนการใช้หลักสูตร การสนับสนุนการใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร การประเมินหลักสูตร และกระบวนการบริหารและ จัดการหลักสูตร มีแนวโน้มระดับคุณภาพดี ทั้ง 5 ด้าน เนื่องจากขาดการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ หลักสูตร ขาดกรอบการนิเทศอย่างเป็นระบบ ขาดการนิเทศกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับครูบางท่านยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ขาดการ นิเทศอย่างสม่ำเสมอ งบประมาณไม่เพียงพอในการพัฒนาหลักสูตร ขาดการวิจัยเพื่อพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงการวิจัยภาวะผู้นำของครูและผู้บริหารสถานศึกษา และครูขาด ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากระบบงานโรงเรียนเอกชน (การกุศล) แตกต่างจาก ระบบของโรงเรียนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ วิทยา จันทร์ทนะ (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหาร และการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่สอดคล้อง กับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนสามัคคีพัฒนา พบว่า เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระ

การเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของโรงเรียนสามัคคีพัฒนา สามารถแยกออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน เตรียมความพร้อมบุคลากร แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร จัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมบุคลากรอบรมพัฒนา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร จัดครูเข้าสอนตรงตามวิชาเอก มีการจัดสรรงบประมาณในการซื้อสื่อวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ จัดทำแผนงานต่าง ๆ มีการนิเทศ กำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ครูบุคลากรมีการอบรมพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำผลการเรียน

2. ปัจจัยจุดรั้ง ได้แก่ ผู้บริหาร จัดสรรงบประมาณไม่ตรงกับความต้องการ การใช้สื่ออุปกรณ์ ไม่คุ้มค่า บุคลากรขาดความรู้ที่เพียงพอในการพัฒนาหลักสูตร ขาดการประชุมในกลุ่มสาระ หลังการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรแล้วไม่มีการสร้างระบบการปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

2. สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางของการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนวัดจ้อเจิญสุขุมวาท

ด้านคุณภาพผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การอ่าน ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้านการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งควรเน้นให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีวิจารณญาณและสรุปแนวคิดรวบยอดจากการอ่านเนื้อหาข้อมูลจากสื่อสมัยใหม่

การเขียน ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้านการเขียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งควรเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเขียนอย่างสร้างสรรค์แล้วเผยแพร่ลงในระบบออนไลน์

การฟัง การดู และการพูด ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้านการฟัง การดู และการพูด เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งควรเน้นให้ผู้เรียนสามารถรับสารและส่งสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและทันสมัยผ่านการใช้สื่อออนไลน์

หลักการใช้ภาษาไทย ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้านหลักการใช้ภาษาไทย เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งควรเน้นให้ผู้เรียนใช้หลักภาษาไทย

อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยอาศัยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยในการเรียน เช่น พจนานุกรมออนไลน์หรือรูปแบบแอปพลิเคชัน เป็นต้น

วรรณคดีและวรรณกรรม ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ด้านวรรณคดี และวรรณกรรม เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งควรเน้นให้ผู้เรียนสร้างผลงาน ด้านวรรณคดีและวรรณกรรม อย่างสร้างสรรค์และเผยแพร่สู่สื่อออนไลน์

ด้านบริหารและการจัดการหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร มีดังนี้

1. ควรกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยวางแผนวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา
2. ควรประชุมจัดทำแผน งบประมาณในการนำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไปใช้
3. ควรวางแผนพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไปใช้
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ โครงการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้แก่ ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น
5. ควรมีการวางแผนติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างสม่ำเสมอ

การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ มีดังนี้ 1) ควรจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) ควรให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามโครงสร้าง แผนการจัดการเรียนรู้ 3) ควรให้ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดชั้นช่วงชั้น

การสนับสนุนการใช้หลักสูตร มีดังนี้ 1. ควรมีการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่าง ๆ ภายในและภายนอก สถานศึกษาในการสนับสนุน ส่งเสริมการใช้หลักสูตรอย่างมีคุณภาพ 2. ควรมีการสนับสนุนงานวิชาการในการพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างสม่ำเสมอ 3. ควรส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานของ นักเรียนเพื่อถ่ายทอดผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้กับบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เรียนรู้นวัตกรรมใหม่ ๆ ของโรงเรียน

การนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตร มีดังนี้ 1. ควรกำหนดนโยบาย กรอบแนวคิด เกณฑ์การนิเทศติดตามและการประเมินผล การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทยที่มีคุณภาพ 2. ควรมีการนิเทศกำกับและติดตามการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบตามแผนที่วางไว้อย่างชัดเจน

การประเมินการในหลักสูตร มีดังนี้ 1. ควรมีการประเมินผลการพัฒนาการปรับปรุง และการแก้ไขการใช้หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างสม่ำเสมอ 2. ควรมีการประเมินผลการสอนของครูโดยตรวจสอบจากบันทึกหลัง แผนการจัดการเรียนรู้ และมีการประเมินผลความพึงพอใจของผู้เรียน

กระบวนการบริหารและการจัดการหลักสูตร มีดังนี้ 1. ควรมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่กำหนดชัดเจน 2. ควรมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ 3. ควรมีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้

เพื่อให้ภาพอนาคตที่พึงประสงค์มีแนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

จากการวิเคราะห์สภาวะการณ์ภายนอกโดยใช้กระบวนการ PEST Analysis ของ Thomas L. Wheelen & J. David Hunger (2002 : 11) และสภาวะการณ์ภายใน โดยใช้แนวคิด 7s Mckinsey Model หรือกรอบแนวคิดของ แมคคินซี (McKinsey 7s Framework) การทบทวน วิสัยทัศน์เดิมได้วิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ

ปี 2564 - 2566 โรงเรียนวัดจ้อเจริญสุขุมวาท มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะทางภาษาไทย โดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เพื่อผลิตนวัตกรรมทางภาษาไทย สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิจริงได้อย่างมีความสุขและดำรงรักษาไว้ในฐานะวัฒนธรรมของชาติไทย การกำหนดพันธกิจ คือ 1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพอย่างมีคุณภาพ 2. จัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้วยสื่อเทคโนโลยี 3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลิตนวัตกรรมทางภาษาไทยอย่างสร้างสรรค์ 4. บริหารและจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 5. ส่งเสริมบุคลากร ให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ 6. ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและเน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภาษาไทย ภูมิปัญญาไทยในฐานะเป็นมรดกของชาติ การกำหนดเป้าหมาย คือ 1. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานการศึกษา 2. จัดระบบโครงสร้างการบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างมีคุณภาพ 3. ผู้เรียนมีทักษะในการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ สามารถผลิตนวัตกรรมทางภาษาไทยได้ 4. มีระบบการบริหารและจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 5.บุคลากร ให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ 6. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภาษาไทย ภูมิปัญญาไทยในฐานะเป็นมรดกของชาติ ประเด็นยุทธศาสตร์การกำหนดแผนงานโครงการ คือ 1. โครงการพัฒนาศักยภาพและทักษะของผู้เรียนวิชาภาษาไทย ในยุค 4.0 2. โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ O-NET 3. โครงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุค 4.0 และ 4. โครงการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาสู่การพัฒนาแบบมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

นำแนวทางการบริหารและการจัดการหลักสูตร ไปใช้ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา สร้างความตระหนักให้บุคลากรพัฒนาความรู้ ทักษะ และกระบวนการในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ

ผู้เรียนและการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวัดจ้อเจริญสุขุมวาท เพื่อให้เกิดคุณภาพและสอดคล้องกับการศึกษาในยุคปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงราย เพื่อนำมาศึกษาเป็นแนวทางในการบริหารหลักสูตรให้มีคุณภาพมากขึ้น
2. ควรศึกษาคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับการศึกษายุคปัจจุบัน

รายการอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงฯ.

กนกนารถ ศรีกุลณะ. (2559). *แนวทางการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการ
ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศรีคอนมูล ตำบลศรีคอนมูล อำเภอเชียงแสน
จังหวัดเชียงราย*. (การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย. เชียงราย.

ดวงใจ ไชยลังการ. (2558). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ
การศึกษาในศตวรรษที่ 21 กรณีโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1*. (การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.

วิทยา จันทร์ทนะ. (2562). *การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการหลักสูตร
สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของ*

โรงเรียนสามัคคีพัฒนา. (การศึกษาอิสระหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.

ศุภวิชญ์ ไชยมงคล. (2562). การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการหลักสูตร
สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของ
โรงเรียนผ่านศีกสงเคราะห์ 2. (การศึกษาอิสระหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

Thomas L. Wheelen & J. David Hunger. (2002). *Strategic Management and Business
Policy*. New Jersey: Prentice Hall.